Gemeente Bergen op Zoom

RVB21-0041

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Jaarstukken 2020
Nummer voorstel	:	RVB21-0041
Datum voorstel	:	1 juni 2021
Portefeuillehouder(s)	:	Mevr. Ir. Ing. P.T.C. Koenders
Contactpersoon	:	mevrouw J.H.C. Wouts
Afdeling	:	BD/Financiën
Contactpersoon Email	:	J.Wouts@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	:	0164 277892
Programmanummer en -naam	:	5. Bedrijfsvoering, financiën en dienstverlening

Voorstel:

1. De jaarstukken 2020 bestaande uit het jaarverslag, de jaarrekening en het bijlagenboek vast te stellen;
2. Het nadelig rekeningsaldo van € 209.000 te onttrekken aan de algemene reserve;
3. Voor € 2.435.000 aan middelen overhevelen naar 2021 en de hierbij behorende begrotingswijziging 2021 vast te stellen.
4. Voor de kredieten die nog niet in uitvoering zijn genomen de termijn met 1 jaar te verlengen, zijnde:
    a. Nieuwe woonwagenlocatie € 300.000
    b. Uitbreiding Biezenhof € 775.196
5. De niet benutte ruimte van de moederkredieten 2020 en riolering over te hevelen naar 2021. Het gaat om de volgende bedragen:
    - Moederkredieten (bedrijfsvoering, vastgoed en openbare ruimte) € 4.267.283
    - Riolering: € 950.000
6. Kennis te nemen van de jaarverslag
    a. Jaarverslag 2020 Algemene kamer vaste commissie van advies voor de bezwaarschriftencommissie;
    b. Jaarverslag 2020 Welstands-Monumentencommissie;
    c. Jaarverslag 2020 Algemene kamer voor de bezwaarschriften, kamer sociale aangelegenheden.

Type voorstel:

☐ Kaderstellend
☑ Controlerend
☐ Rest

Gemeente Bergen op Zoom

Voorlegger Raadsvoorstel

RVB21-0041

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☐	☑
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☑	☐
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Het voorstel is met belanghebbenden kortgesloten.

Samenvatting:

De jaarstukken 2020 zijn opgesteld en het college biedt deze ter vaststelling aan de gemeenteraad aan. Het jaarrekeningresultaat bedraagt € 209.000 nadelig. Voorgesteld wordt om dit resultaat aan de algemene reserve te onttrekken. Daarnaast wordt voorgesteld om voor € 2.435.000 aan middelen over te hevelen naar 2021.
Daarnaast zijn diverse jaarverslagen ter kennisname aangeboden.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Jaarstukken 2020	Bijgevoegd
2	Bijlageboek jaarstukken 2020	Bijgevoegd
3	Begrotingswijziging 2021	Bijgevoegd
4	Jaarverslag 2020 Algemene kamer vaste commissie van advies voor de bezwaarschriftencommissie;	Bijgevoegd
5	Jaarverslag 2020 Welstands-Monumentencommissie	Bijgevoegd
6	Jaarverslag 2020 Algemene kamer voor de bezwaarschriften, kamer sociale aangelegenheden	Bijgevoegd

Gemeente Bergen op Zoom

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	: 24 juni 2021
Nummer	: RVB21-0041
Onderwerp	: Jaarstukken 2020

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. De jaarstukken 2020 bestaande uit het jaarverslag, de jaarrekening en het bijlagenboek vast te stellen;
2. Het nadelig rekeningsaldo van € 209.000 te onttrekken aan de algemene reserve;
3. Voor € 2.435.000 aan middelen overhevelen naar 2021 en de hierbij behorende begrotingswijziging 2021 vast te stellen.
4. Voor de kredieten die nog niet in uitvoering zijn genomen de termijn met 1 jaar te verlengen, zijnde:
    a. Nieuwe woonwagenlocatie € 300.000
    b. Uitbreiding Biezenhof € 775.196
5. De niet benutte ruimte van de moederkredieten 2020 en riolering over te hevelen naar 2021. Het gaat om de volgende bedragen:
    - Moederkredieten (bedrijfsvoering, vastgoed en openbare ruimte) € 4.267.283
    - Riolering: € 950.000
6. Kennis te nemen van de jaarverslag
    a. Jaarverslag 2020 Algemene kamer vaste commissie van advies voor de bezwaarschriftencommissie;
    b. Jaarverslag 2020 Welstands-Monumentencommissie;
    c. Jaarverslag 2020 Algemene kamer voor de bezwaarschriften, kamer sociale aangelegenheden.

Inleiding

De jaarstukken 2020 zijn opgesteld en liggen ter besluitvorming voor aan uw raad. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag, de jaarrekening en het bijlagenboek en zijn qua indeling en vormgeving gelijk aan de Begroting 2020.

Het jaar 2020 is afgesloten met een nadelig resultaat van € 209.000. Voorgesteld wordt om dit resultaat te onttrekken aan de algemene reserve. Daarnaast wordt voorgesteld om voor € 2.435.000 aan ontvangen middelen in 2020 over te hevelen naar 2021.
Gelijktijdig met de jaarstukken 2020 worden enkele jaarverslagen ter kennisname aangeboden.

Gemeente Bergen op Zoom

Raadsvoorstel

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Conform wet- en regelgeving (waaronder het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en onze financiële verordening) zijn voorliggende stukken opgesteld. De jaarstukken vormen het laatste document van de Planning & Controlcyclus. Bij vaststelling van de jaarstukken 2020 wordt het jaar 2020 formeel afgerond.

Uitwerking voorstel

Met de jaarstukken 2020 legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over het boekjaar 2020.
2020 was een turbulent jaar. De corona-crisis heeft in korte tijd ons hele leven veranderd en dat heeft ook zijn impact op onze gemeente en onze financiën gehad.
In februari heeft de raad besloten tot een politieke reset. Tien partijen uit de gemeenteraad hebben in mei het Focusakkoord gepresenteerd, dat 3 opdrachten bevat:

1. Cultuurverandering over de volle breedte
2. Verbetering kwaliteit organisatie breed
3. Financiën op orde, waaraan een bezuinigingsopdracht van structureel € 15 miljoen was gekoppeld.

In mei werd het nieuwe college geïnstalleerd en werd er een directeur Financiën en Bedrijfsvoering toegevoegd aan de ambtelijke top. Eind 2020 zijn verdere wijzigingen aangebracht in de invulling van de topstructuur. We hebben afscheid genomen van de gemeentesecretaris en de ad interim-directeur Financiën en Bedrijfsvoering is begin 2021 benoemd tot interim gemeentesecretaris/algemeen directeur.
Tijdens het opstellen van het 1e Concernbericht 2020 werd duidelijk dat bij ongewijzigd beleid het forse negatieve resultaat van de Jaarrekening 2019 zich zou voortzetten in 2020. Het vorige college kondigde een uitgavenstop af en in juli besloot de raad over de bijsturing van het exploitatietekort 2020.
Het nieuwe college is samen met de fracties uit de raad aan de slag gegaan met de uitwerking van het Focusakkoord. In december vond in de raad de eerste besluitvorming plaats over de wijziging van de begroting 2021 e.v.

<u>Jaarresultaat 2020</u>
In 2020 zijn voor het eerst de resultaten van het 1e en 2e Concernbericht maar ook andere begrotingswijzigingen zoals bijsturing exploitatietekort 2020 (juli 2020) niet ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht, maar als een wijziging van het begrotingssaldo 2020 opgenomen. Het saldo van de jaarrekening is nu voor het eerst een zuiver jaarresultaat.
Bij het 1e Concernbericht werd nog een nadelig saldo verwacht van € 9,2 miljoen. Na de raadsvergadering van december gingen we uit van € 7,5 miljoen nadelig. Het saldo van de jaarrekening komt uiteindelijk op € 209.000 nadelig. Ondanks dat dat een tekort is, is het een veel beter resultaat dan verwacht. Dit veel betere resultaat is het gevolg van de acties en maatregelen die raad, (voormalig) college en organisatie namen.
Er zijn in 2020 incidentele middelen (€ 2,4 miljoen) ontvangen voor bepaalde werkzaamheden of een bepaald doel die in 2020 niet meer zijn uitgegeven. Bij de resultaatbestemming stellen we voor om deze middelen over te hevelen naar 2021. Dit betreft o.a. middelen die zijn ontvangen vanwege corona (€ 1,7 miljoen).
Verderop is een nadere toelichting opgenomen over deze over te hevelen middelen.
Vanuit de grondexploitaties is er, als gevolg van het afsluiten van plannen, tussentijdse winstneming en het vrij kunnen laten vallen van een deel van de verliesvoorziening, in totaal een voordelig resultaat van € 4,6 miljoen.
Door deze resultaten neemt de Algemene reserve toe met € 1.956.000.

algemene reserve	
Resultaat jaarrekening 2020	€ 209.000 N
Over te hevelen posten	€ 2.435.000 N
Resultaat Grondbedrijf	€ 4.600.000 V
Resultaat op algemene reserve	**€ 1.956.000 V**

Het jaarrekeningresultaat 2020 bedraagt € 209.000 negatief. In deze jaarstukken geven we per programma een nadere toelichting op de afwijkingen die ontstonden ten opzichte van de bijgestelde begroting. Aan het einde van 2020 was het verwachte jaarrekeningresultaat € 7,5 miljoen nadelig.

Als we nu kijken naar de het jaarrekeningresultaat kan dat onderverdeeld worden in enkele grote brokken.

- Het sociaal domein komt € 5,1 miljoen gunstiger uit dan na het 2e concernbericht was verwacht. Het resultaat op Wmo is € 1,3 miljoen gunstiger, op jeugd € 1,1 miljoen en op werk en inkomen € 2,7 miljoen.
- Vanwege verkopen van gronden en hogere huurinkomsten vanwege een herziene huurovereenkomst voor de containerterminal is er een voordeel behaald van € 891.000.
- Er zijn gelden ontvangen voor met name coronamaatregelen die dit jaar niet zijn uitgegeven, maar in 2021 worden besteed
- Er zijn budgetten beschikbaar gesteld bijvoorbeeld voor de begeleiding bij de overgang naar een marktpartij ICT. Deze budgetten zijn niet uitgegeven in 2020. We stellen voor om deze over te hevelen naar 2021. De uitgaven vinden dan in 2021 alsnog plaats.

<u>Over te hevelen middelen</u>
Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat wordt voorgesteld om een bedrag van € 2.435.000 over te hevelen. Hieronder een specificatie van deze post:

Pr.	Omschrijving	Bedrag
div	**Corona middelen** In 2020 zijn voor verschillende doeleinden middelen ontvangen om de gevolgen van de coronacrisis op te kunnen vangen. Een deel van deze uitgaven valt in 2021. Zie voor een nadere toelichting hierop de paragraaf corona en de specificatie van de coronamiddelen in het bijlageboek.	€ 1.673.000
2	**Wet inburgering** Via de algemene uitkering is € 133.000 ontvangen voor de implementatie van de Wet Inburgering. De invoering van de wet is uitgesteld tot 1-1-2022. De werkzaamheden voor de implementatie vallen dan ook in 2021. Het beschikbare budget is in 2020 niet aangewend.	€ 133.000
Pr.	**Omschrijving**	**Bedrag**
2	**Innovatiebudget sociaal domein** Bij het 1e Concernbericht is bijna € 800.000 overgeheveld van 2019 naar 2020 voor de innovatie binnen het sociaal domein. De projecten Zorgfraude (€ 50.000) en demografisch onderzoek (€ 40.000) worden in 2021 uitgevoerd.	€ 90.000
3	**Business case sport**	€ 120.000

	Bij het 1e Concernbericht 2020 is aangegeven dat nog € 120.000 benodigd was voor het opstellen en uitwerken van de business case sport. Deze werkzaamheden vallen grotendeels in 2021.	
3	**Kerkenvisie** Via de algemene uitkering is € 25.000 ontvangen om deze visie op te stellen. In 2020 is hier niet aan toegekomen. De werkzaamheden staan gepland voor 2021	€ 25.000
5	**Implementatie overgang marktpartij na uittreding ICT WBW** In 2020 is voor € 100.000 beschikbaar gesteld voor inhuur om de overgang naar de marktpartij te begeleiden. Eind 2020 was er definitieve duidelijkheid over de uittreding uit de GR ICT WBW. De geplande werkzaamheden voor de begeleiding naar de marktpartij zijn hierdoor ook grotendeels verschoven naar 2021.	€ 83.000
6	**Wet WOZ/digitaliseren bouwvergunningen** Bij de Begroting 2019 is éénmalig geld beschikbaar gesteld (€ 1,6 miljoen) om het waarderen in het kader van de Wet WOZ om te zetten van inhoud (m3) naar oppervlakte (m2). Het project is inmiddels afgerond en de laatste facturen moeten in 2021 betaald worden. De inschatting dat dit nog € 70.000 is.	€ 70.000
6	**Visie warmtetransitie** Voor de Visie warmtetransitie is van het Rijk geld ontvangen en bij het 2e Concernbericht besloten om uit deze middelen € 250.000 beschikbaar te stellen. In 2020 is hiervan € 8.800 aangewend voor de proeftuin aardgasvrije wijk. De resterende middelen zijn benodigd om na 2020 het opstellen van de warmtetransitie plannen te kunnen bekostigen.	€ 241.000
	Totaal over te hevelen middelen	**€ 2.435.000**

Kredietrapportage

Voor het eerst is er in de jaarrekening een paragraaf Kredietrapportage opgenomen (paragraaf 3.9). In deze paragraaf is het verloop aangegeven van de moederkredieten uit 2020 (bedrijfsvoering, vastgoed en openbare ruimte). Daarnaast is het verloop op de kredieten voor riolering weergegeven (in 2020 nog niet onder de moederkredieten) en het verloop van de kredieten van voor 2019, dus voor invoering van de moederkredieten. In het bijlagenboek van de jaarstukken is de kredietrapportage 2020 opgenomen. Hierin zijn de lopende en in 2020 af te sluiten kredieten gepresenteerd. In de kredietrapportage is per krediet inzicht gegeven in het verloop. Ook is een korte toelichting op het krediet opgenomen.
Hieronder is het totaaloverzicht opgenomen van de kredieten in 2020:

	Krediet*	Uitgaven <2020*	Uitgaven 2020*	Restant krediet*
Moederkredieten	8.290.779	2.399.915	4.126.766	1.764.098
Kredieten voor 2019	37.649.716	22.990.884	7.639.062	7.019.770
Rioleringskredieten	15.601.796	3.781.510	5.461.102	6.359.184
Totaal	**61.542.292**	**29.172.309**	**17.226.930**	**15.143.052**

*) De bedragen die in dit overzicht zijn opgenomen zijn gesaldeerd met de inkomsten (indien van toepassing).

Voor 2020 was de omvang van de moederkredieten € 8.500.000. Bij de jaarrekening 2019 is besloten om de niet benutte ruimte van 2019 ad € 2.649.425 over te hevelen naar 2020. De door te schuiven ruimte vanuit de moederkredieten voor 2020 bedraagt:

Totale ruimte moederkredieten 2020	€ 11.149.425
Beschikbaar gestelde kredieten 2020	€ - 3.140.862
Aanvulling op kredieten van voor 2019	€ - 3.741.280
Door te schuiven ruimte naar 2021	€ 4.267.283

In het 1e Concernbericht 2021 is het uitvoeringsplan 2021-2024 geactualiseerd. Op basis van dit geactualiseerde uitvoeringsplan is de nog niet benutte investeringsruimte benodigd voor met name de geplande investeringen in 2022 t/m 2024 te kunnen realiseren.

In de paragraaf Rechtmatigheid zijn 2 kredieten opgenomen waarvan voorgesteld wordt om de termijn met één jaar te verlengen. In de nota Investeren en Afschrijven zijn regels opgenomen hoe omgegaan wordt met waardering, investering en afschrijving van vaste activa. Eén van deze regels schrijft voor dat het krediet binnen twee jaar na de aanvraag in uitvoering moet zijn genomen. Indien dit niet het geval is, vervalt het krediet, tenzij het college aan de gemeenteraad een verlenging van de termijn voorstelt.
Voor nadere informatie verwijzen wij u naar paragraaf 3.8 Rechtmatigheid.

Schuldpositie
De schuld is in 2020 gedaald van € 262 miljoen naar € 249 miljoen. Dit is fors lager dan voorzien bij de Begroting 2020 (€ 274 miljoen). De daling van de schuld in 2020 kent diverse oorzaken:

- De grondexploitaties: de ontvangsten bedroegen € 11 miljoen meer dan de gemaakte kosten.
- Investeringen: er is voor € 17 miljoen geïnvesteerd in 2020. Daarnaast ontvingen we € 4,7 miljoen door de verkoop van grond aan de Provincie. Rekening houdend met € 10 miljoen aan afschrijvingen nam de schuld vanuit de investeringen met € 2 miljoen toe (-/- 17 miljoen investeringen, + 5 miljoen verkoop, + 10 miljoen afschrijven).
- Mutaties op balansposten. Door mutaties op vlottende activa en passiva (bijvoorbeeld vooruit ontvangen bedragen) en toename van de voorzieningen nam de schuld met € 5 miljoen af. Dit zijn in principe éénmalige zaken die in een volgende periode weer anders uit kunnen vallen.

De lagere schuld leidt ook tot een lagere schuldquote. Deze daalde in 2020 van 104% naar 94%. Naast eerdergenoemde factoren draagt het meevallende jaarrekeningresultaat bij aan de afname van de geraamde schuldquote. Naast de omvang van de schuld is de quote ook afhankelijk van de omvang van de totale baten/lasten van begroting/jaarrekening. Omdat die hoger uitvielen reduceert ook deze factor de geraamde schuldquote.

Consequenties van het voorstel

Rapport van bevindingen en controleverklaring accountant
De accountant heeft aangegeven een goedkeurende controleverklaring af te geven wat betreft getrouwheid en rechtmatigheid. Het dossier wordt momenteel gecompleteerd. Het rapport van bevindingen, dat naar aanleiding van de accountantscontrole zal worden opgesteld, en de controleverklaring worden u zo spoedig mogelijk na

ontvangst afzonderlijk toegezonden. Op 14 juni aanstaande licht de accountant het rapport van bevindingen toe in de auditcommissie.

Diverse overige jaarverslagen
Afspraak is dat jaarverslagen zoveel mogelijk gelijktijdig aan u worden aangeboden. U treft dan ook de volgende jaarverslagen 2020 ter kennisname aan:
a. Jaarverslag 2020 Algemene kamer vaste commissie van advies voor de bezwaarschriftencommissie;
b. Jaarverslag 2020 Welstands-Monumentencommissie;
c. Jaarverslag 2020 Algemene kamer voor de bezwaarschriften, kamer sociale aangelegenheden.

Duurzaamheid
Dit voorstel bevat geen duurzaamheidsaspecten

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		X		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak			X	
3. Imago gemeente			X	
4. Algemene en externe omgeving			X	
5. Veiligheid		X		
6. Financiën			X	
7. Juridisch			X	
8. Planning			X	
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
1.				

Alternatieven

Niet van toepassing

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De loco-secretaris,	De burgemeester,
Mw. A.V.M.J. van de Werfhorst - Verbraak	Dhr. dr. F.A. Petter

Gemeente Bergen op Zoom

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 1 juni 2021, nr. RVB21-0041;

gelet op de bepalingen in de Gemeentewet en het BBV

BESLUIT:

1. De jaarstukken 2020 bestaande uit het jaarverslag, de jaarrekening en het bijlagenboek vast te stellen;
2. Het nadelig rekeningsaldo van € 209.000 te onttrekken aan de algemene reserve;
3. Voor € 2.435.000 aan middelen overhevelen naar 2021 en de hierbij behorende begrotingswijziging 2021 vast te stellen.
4. Voor de kredieten die nog niet in uitvoering zijn genomen de termijn met 1 jaar te verlengen, zijnde:
    a. Nieuwe woonwagenlocatie € 300.000
    b. Uitbreiding Biezenhof € 775.196
5. De niet benutte ruimte van de moederkredieten 2020 en riolering over te hevelen naar 2021. Het gaat om de volgende bedragen:
    - Moederkredieten (bedrijfsvoering, vastgoed en openbare ruimte) € 4.267.283
    - Riolering: € 950.000
6. Kennis te nemen van de jaarverslag
    a. Jaarverslag 2020 Algemene kamer vaste commissie van advies voor de bezwaarschriftencommissie;
    b. Jaarverslag 2020 Welstands-Monumentencommissie;
    c. Jaarverslag 2020 Algemene kamer voor de bezwaarschriften, kamer sociale aangelegenheden.